

Určeno:
Všem pracovištím MENDELU

Brno, 18. února 2016
Č.j.: 3438/2016-981

Směrnice č. 2/2016

BADATELSKÝ ŘÁD Univerzitního archivu Mendelovy univerzity v Brně

Badatelský řád Univerzitního archivu Mendelovy univerzity v Brně se vydává na základě § 36 písm. a) zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů (dále „zákon“), a v souladu s vyhláškou č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů v platném znění.

Čl. 1

Obecná ustanovení

(1) Nahlížet do archiválií lze jen po splnění podmínek stanovených v zákoně a v prostorách na univerzitě k tomu určených (dále jen „badatelna“). Do prostor, v nichž jsou archiválie uloženy, nemají žadatelé o nahlížení (dále jen „badatel“) přístup.

(2) Badatel se při vstupu do badatelny zapíše do knihy návštěv badatelny, kde uvede datum návštěvy, své jméno, popřípadě jména, a příjmení a účel návštěvy. Do badatelny nemají přístup osoby znečištěné, pod vlivem alkoholu, drog nebo jiných psychotropních látek nebo osoby ozbrojené.

(3) V badatelně archivu badatel pravdivě vyplní badatelský list (příloha č. 1), který je i žádostí o nahlížení do archiválií a badatelský list podepíše. Badatel prokáže svou totožnost platným občanským průkazem, cestovním pasem nebo jiným obdobným průkazem totožnosti zaměstnanci pověřenému službou v badatelně, který zkontroluje správnost údajů uvedených v badatelském listu. V případě elektronického badatelského listu je badatelský list vyplňován službou v badatelně za plné účasti badatele, který po vytištění badatelského listu zkontroluje všechny údaje a badatelský list podepíše. Nový badatelský list badatel vyplňuje vždy pro každý kalendářní rok, ve kterém nahlíží do archiválií, při každé změně účelu nahlížení a při každé změně tématu studia.

(4) Není-li badatel schopen v badatelně prokázat svou totožnost platným občanským průkazem, cestovním pasem nebo jiným obdobným průkazem totožnosti, nahlížení do archiválií se mu odepře.

(5) Badatelé se archiválie předkládají na základě jeho výslovného požadavku, který může archivu předběžně zaslat také prostřednictvím držitele poštovní licence nebo prostředky dálkového přístupu (e-mail, fax, telefon), a to na kontaktní adresu univerzitním archivem zveřejněné na jeho internetových

stránkách. Pokud takto zasláná žádost obsahuje údaje nepřesné, nejasné nebo nekonkrétní, považuje se pouze za informativní a nezávaznou. Této žádosti se vyhoví po jejím upřesnění při osobní návštěvě badatele v archivu.

(6) Badatel vyplní v badatelně nebo na internetu formulář požadavků se všemi určenými náležitostmi (dále jen „Žádanka“) na předložení archiválií pro nahlížení a opatří ho svým podpisem a datem zpracování (příloha č. 4). Žádanka je přílohou badatelského listu.

(7) Badatel před vstupem do badatelny odloží plášť, příruční zavazadla a jiné obdobné věci na místě k tomu určeném. Do badatelny může badatel vstupovat pouze s perem, tužkou, vlastními volnými listy papíru bez desek a záznamovým zařízením, jako je fotoaparát, kamera, příruční skener nebo přenosný počítač bez pouzdra. Věci, které si badatel s sebou do badatelny přináší, předloží na vyžádání ke kontrole i před zahájením studia v badatelně.

(8) V badatelně je nutné zachovávat klid a respektovat studijní prostředí, které nesmí být narušováno hlukem, hlasitou komunikací s dalšími badateli, nadměrným pohybem po badatelně a obdobnými rušivými projevy, které neodpovídají účelu návštěvy v badatelně. V badatelně není dovoleno kouřit, jíst, pít a telefonovat. U přístrojů, které si badatel případně se souhlasem služby badatelny přináší do badatelny, vypne badatel veškeré zvukové signály.

Čl. 2

(1) Při nahlížení se badatel řídí pokyny služby v badatelně. Služba v badatelně není povinna poskytovat badateli pomoc při čtení textu archiválií, jeho překládání do jiných jazyků, podávání výkladu o historických reáliích souvisejících s archiváliemi apod.

(2) Při nahlížení badatel archiválie co nejvíce šetří. Archiválie nelze používat jako psací podložky, přímo z nich kopírovat průpisovým papírem, podtrhávat v nich, škrtnat nebo do nich vpisovat nebo je používat jiným způsobem či k jinému účelu než je nahlížení. Fyzické poškození archiválie badatelem má za následek, že badateli bude s okamžitou platností ukončeno povolení nahlížet do archiválií.

(3) Badatelům se zakazuje vynášet archiválie z badatelny. Vynesení jakékoliv archiválie z badatelny má za následek, že badateli bude s okamžitou platností ukončeno povolení nahlížet do archiválií.

(4) Do archiválií vyžádaných badatelem smí nahlížet současně jen jedna osoba, a to badatel, do jehož badatelského listu byly předloženy archiválie zapsány. V odůvodněných případech (například didaktických, při exkurzích) může služba v badatelně povolit nahlížení více osobám.

(5) K nahlédnutí se badateli předkládají archiválie ve lhůtě, v celkovém množství a v množství na jeden návštěvní den podle provozních podmínek a technických možností archivu s přihlédnutím k významu a účelu nahlížení. Předkládá se vždy jen takové množství archiválií, jejichž počet a stav

při vracení může služba v badatelně bez obtíží zkontrolovat (maximálně 5 evidenčních jednotek na jeden den).

(6) Archiv nevyhradí badateli archiválie v badatelně, nezahájí-li badatel nahlížení do archiválií do třiceti kalendářních dnů od sjednaného dne pro jejich předložení nebo přerušil-li nahlížení na dobu delší třiceti dnů. Archiválie jsou v badatelně badateli vyhrazeny po dobu nezbytnou k nahlížení. Pokud badatel do vyhrazených archiválií nenahlíží soustavně nebo pravidelně, považují se archiválie za vyhrazené na dobu jednoho měsíce od data objednání. Po uplynutí této doby lze v odůvodněných případech prodloužit rezervaci na další období. Při prodloužení se přihlídně též k tomu, zda jsou další žadatelé o nahlížení do předmětných archiválií.

(7) Archiv umožní nahlížet do archiválií jinému badateli, než který si tyto archiválie vyžádal k nahlížení jako první tehdy, jestliže badatel, kterému jsou vyhrazeny jako prvnímu, dá k takovému nahlížení druhým badatelem souhlas nebo jestliže každý z těchto badatelů prokazatelně nahlíží do shodných archiválií za jiným účelem nebo studuje jiné téma. V případě, že by došlo k souběžnému nahlížení dvěma a více badateli, archiv umožní nahlížení do těchto archiválií jen tomu badateli, kterému je archiv vyhradil jako prvnímu. Ve sporných případech rozhoduje osoba stojící v čele archivu.

Čl. 3

(1) V badatelně je možné při splnění službou stanovených podmínek, pokud nebudou ostatní badatelé obtěžováni, používat vlastní reprodukční zařízení k pořizování reprodukcí archiválií pro osobní studijní potřebu badatele jen se souhlasem služby v badatelně. Souhlas se vyjádří před zahájením práce podpisem na badatelem vyplněné písemné Žádosti o souhlas s použitím vlastního reprodukčního zařízení, jejíž vzor je přílohou tohoto badatelského řádu (příloha č. 2). Tím není dotčena ochrana případných vlastnických a autorských práv a práv souvisejících. Po skončení práce badatel doplní v žádosti údaje o počtu pořizovaných reprodukcí a jejich identifikaci.

(2) Badatel po ukončení nahlížení do archiválií své místo v badatelně zanechá v řádném stavu. Výpisky, poznámky a jiné pomůcky v badatelně nezanechává, nýbrž si je odnáší sebou.

(3) Po každém ukončení nahlížení do archiválií je badatel povinen vrátit archiválie v počtu, sledu a stavu, v jakém mu byly předloženy. Porušení má za následek, že badateli bude s okamžitou platností ukončeno povolení nahlížet do archiválií.

(4) Služba v badatelně je povinna zkontrolovat počet a stav badatelem vrácených archiválií a potvrdit svým podpisem jejich řádné vrácení v badatelském listu ještě před odchodem badatele z badatelně.

(5) Informace získané z archiválií užívá badatel jen k účelu uvedenému v badatelském listu. Při jejich využití ve vědeckých nebo jiných pracích nebo zveřejnění se uvádí název archivu, využitých archivních souborů, a bližší označení archiválií (citace), z nichž bylo čerpáno.

(6) Jestliže badatel publikoval práci, která vznikla na základě nahlížení do archiválií uložených v archivu, zašle příslušnému archivu jeden její výtisk (neplatí pro závěrečné kvalifikační práce).

Jestliže čerpal z archiválií uložených ve více archivech, zašle publikovanou práci pouze archivu, z jehož archiválií čerpal nejvíce; ostatním archivům sdělí bibliografické údaje o publikované práci, případně zašle dílo elektronicky ve formátu PDF.

Čl. 4

Využívání archivních pomůcek

(1) Archiv umožňuje badatelům nahlížení do archivních pomůcek.

(2) S archivními pomůckami, předloženými k nahlížení, pokud nejsou úředními díly a pokud splňují znaky předmětu ochrany podle autorského zákona, se zachází jako s literárními díly (např. úvody k inventářům).

Čl. 5

Požízení reprodukcí archiválií

(1) Reprodukce archiválií poskytuje archiv z archiválií, které badatel uvedl v badatelském listu v závislosti na případném předem uděleném souhlasu vlastníka archiválií nebo na ochraně případných autorských práv a práv souvisejících.

(2) Reprodukce archiválií se poskytují v závislosti na provozních podmínkách a technických možnostech archivu. Reprodukce archiválií, u nichž to nedovoluje jejich fyzický stav, se neposkytují.

Čl. 6

Zapůjčování archiválií za účelem studia mimo archiv

(1) Zapůjčování originálů archiválií k nahlédnutí do jiného archivu, než jsou uloženy, povoluje osoba stojící v čele archivu výjimečně, s přihlédnutím ke smyslu, účelu a okolnostem jejich využívání, bezpečnosti převozu a zajištění ochrany archiválií v místě dočasného uložení a s ohledem na náklady s tím spojené. Archiválie nelze zasílat poštou, nýbrž se vždy za předem dohodnutých podmínek převážejí pověřeným zaměstnancem určeným osobou stojící v čele archivu, který archiválie zapůjčuje.

(2) Zapůjčování originálů archiválií mimo archiv povoluje rektor výjimečně a za podmínek podle odstavce 1 pouze vlastníkovi, případně původci archiválií, a státnímu orgánu, kulturně vědecké instituci pro jí pořádané výstavy nebo jiné veřejné prezentace, orgánu územní samosprávy a osobám, které jsou podle zvláštního právního předpisu oprávněny nahlížet do dokumentů, pokud to účel nahlédnutí z důvodu výkonu úřední funkce vyžaduje. Zapůjčení originálů archiválií nelze odmítnout původci archiválií, jestliže archiválie uložil v archivu na základě smlouvy o úschově nebo na základě darovací či kupní smlouvy a zapůjčení archiválií si ve smlouvě vymínil.

(3) Pokud archiválie uložená v Univerzitním archivu Mendelovy univerzity v Brně není ve vlastnictví České republiky, právnické osoby zřízené zákonem nebo územního samosprávného celku, je k zapůjčení archiválie nezbytný písemný souhlas jejího vlastníka.

(4) při zapůjčování archiválií je archiv povinen vystavit vypůjčiteli revers (příloha č. 5), obsahující:

- a) přesný soupis zapůjčovaných archiválií,
- b) účel výpůjčky,
- c) datum výpůjčky a lhůtu vrácení archiválií,
- d) jméno, příjmení a adresu místa trvalého pobytu vypůjčitele podle průkazu totožnosti, pokud jde o fyzickou osobu nebo,
- e) v případě právnické osoby adresu sídla vypůjčitele a jméno a příjmení a adresu trvalého pobytu jím pověřené osoby,
- f) vlastnoruční podpis vypůjčitele nebo jím pověřené osoby a úřední razítko vypůjčitele, pokud jde o právnickou osobu podle průkazu totožnosti a datum předložené plné moci,

(5) Zapůjčené archiválie se zapisují v archivu do zvláštní knihy výpůjček a zápůjček.

(6) Jestliže vypůjčitel nevrátí zapůjčené archiválie v dohodnuté lhůtě, a nedohodne prodloužení lhůty, nebudou mu další požadované archiválie zapůjčovány až do doby vrácení zapůjčených archiválií.

Čl. 7

Využívání dílčí knihovny archivu

(1) Badatel může využívat knih, časopisů a novin z dílčí knihovny archivu v souvislosti s jeho studijním tématem a v jeho rozsahu. Studijní využívání knih, časopisů a novin se řídí výpůjčním řádem Knihovního řádu Ústavu vědecko-pedagogických informací a služeb Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně.

Čl. 8

Exkurze do archivu

(1) Při exkurzi do archivu se návštěvníci zapisují do knihy návštěv badatelny. Vstup do jiných prostor archivu než do badatelny archivu povoluje osoba stojící v čele archivu a uskutečňuje se pouze v doprovodu jím pověřeného zaměstnance.

Čl. 9

Úhrady za služby poskytované archivem

(1) Úhrada za služby poskytované univerzitním archivem a placení výše poplatků je stanoveno Sazebníkem maximální výše úhrad nákladů spojených s poskytováním služeb veřejnými archivy.

(2) Výše úhrady nákladů spojených s pořízením výpisu, opisu nebo kopie archiválie v analogové podobě anebo s pořízením repliky archiválie v digitální podobě, nákladů spojených s vyhledáním archiválií a jejich dalším zpracováním a nákladů spojených s pořízením rešerše z archiválií se řídí ceníkem služeb (příloha č. 3). Ceny jsou uvedeny včetně sazby daně z přidané hodnoty podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění.

(3) Výše poplatků za vyhotovení dokumentů souvisejících se studiem (potvrzení o studiu, výpisy zkoušek, opisy a druhopisy diplomů a vysvědčení) a za vypracování rešerší se řídí příslušným rozhodnutím rektora.

Čl. 10

Závěrečná ustanovení

Poruší-li badatel některou ze základních povinností uložených badatelským řádem, může mu být další nahlížení do archiválií odepřeno, popřípadě udělený souhlas odvolán.

Činnost badatelny a rozsah všech poskytovaných služeb je závislý na provozně technických možnostech archivu. Na jejich základě a v zájmu zabezpečení ochrany archiválií může kancléř univerzity omezit provoz v badatelně archivu nebo stanovit další nezbytná a odpovídající opatření.

V Brně dne 18. 2. 2016

prof. RNDr. Ladislav Havel, CSc.

rektor

Mendelovy univerzity v Brně

Přílohy:

- 1) Badatelský list
- 2) Žádost o souhlas s použitím vlastního reprodukčního zařízení
- 3) Sazebník maximální výše úhrad spojených s poskytováním služeb veřejnými archivy
- 4) Žádanka o předložení archiválií (archivního materiálu)
- 5) Revers

V případě úředního (služebního) účelu nahlížení:

Název a sídlo právnické osoby, pro kterou badatel téma zpracovává:

.....

Prohlašuji, že jsem si v souladu s příslušnou právní úpravou plně vědom své osobní odpovědnosti za nakládání s informacemi, jež jsem získal nahlížením do archiválií. Prohlašuji, že jsem se seznámil s ustanoveními badatelského řádu a beru na vědomí, že při porušení základních povinností mi může být další nahlížení do archiválií odepřeno, případně udělený souhlas odvolán. Rovněž beru na vědomí, že v případě mnou nepravdivě uvedených údajů v badatelském listu se mohu vystavovat trestnímu stíhání a nahlížení do archiválií mi bude odepřeno, případně udělený souhlas odvolán.

Beru na vědomí, že mi univerzitní archiv podle § 16 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, ve znění pozdějších změn, zpřístupňuje archiválie pouze pro mnou stanovený záměr, nikoliv pro účely přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu.

Osobní údaje obsažené v badatelském listu jsou shromažďovány a zpracovávány podle zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Osobní údaje uvedené v badatelském listu jsou zpracovávány pro účely ochrany archiválií a slouží pouze pro vnitřní potřebu archivu a nejsou poskytovány třetím osobám.

V Brně dne: Podpis:

Vyplňuje služba v badatelně:

Údaje přezkoumal: dne:

Podpis odpovědného zaměstnance pověřeného dozorem v badatelně:

Nahlížení povoleno pro archiválie nezpracované: dne:

Nahlížení povoleno pro archiválie mladší třiceti let: dne:

Nahlížení povoleno pro archiválie obsahující osobní údaje podle zákona č. 101/2000 Sb.: dne:

Nahlížení povoleno pro ostatní archiválie: dne:

**ŽÁDOST O SOUHLAS
S POUŽITÍM VLASTNÍHO REPRODUKČNÍHO ZAŘÍZENÍ
v Univerzitním archivu Mendelovy univerzity v Brně**

Já,.....
(jméno, popřípadě jména, a příjmení badatele) žádám o použití vlastního reprodukčního zařízení (fotoaparát, skener, kamera*) pro pořízení kopií dále uvedených archiválií:

Značka (název) archivního souboru:

Vyznačení evidenční jednotky:

Signatura*)²:

Inv. číslo*):

Folio*):

V souvislosti s pořízením kopií archiválií prohlašuji, že jsem si plně vědom, že rozmnožování archiválie, která je dílem ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, pro osobní potřebu a vlastní vnitřní potřebu nebo pro veřejné rozšiřování rozmnoženin v jakékoliv formě je spojeno s právem autora na odměnu podle citovaného zákona, čímž nejsou dotčena další práva autora k poskytnutí oprávnění k výkonu práva dílo užít.

Datum:

Podpis badatele: Schválil:

² *) Nehodící se škrtněte.

CENÍK SLUŽEB A REPRODUKČNÍCH POPLATKŮ

Univerzitního archivu Mendelovy univerzity v Brně

- A. Pořízení výpisu nebo opisu archiválií včetně vyrozumění o negativním nálezu a ověřování kopií pořízených univerzitním archivem**
1. Za každou i započatou stránku archivem zpracovávaného výpisu nebo opisu 50,- Kč
 2. Ověření shody kopie archiválie s jejím originálem uloženým v archivu a pořízené archivem za každou započatou ověřovanou stránku 30,- Kč
- B. Reprodukce archiválií**
1. Elektrografické kopírování (Kč/1 list reprodukce)

černobílé jednostranné:	A4	A3
z volných listů	5,- Kč	8,- Kč
z vázaných listů	7,- Kč	12,- Kč
černobílé oboustranné:		
z volných listů	8,- Kč	12,- Kč
z vázaných listů	17,- Kč	22,- Kč
 2. **Digitální reprodukce**

Zhotovení digitální reprodukce dvourozměrné předlohy
skenování předloh do formátu A4 včetně 25,-Kč
skenování archiválií na průhledné podložce (například mikrofilm,
deska) jedno pole

 - z pásu filmu 20,- Kč
 - z fyzicky odděleného filmového pole 50,- Kč

Zvýšení rozlišení o každých započatých 100 dpi nad 300 dpi 20,- Kč

Zpřístupňování digitálních reprodukcí archiválií v analogové podobě, archiválií v digitální podobě a replik archiválií způsobem umožňujícím dálkový přístup **se nezaplatňuje.**

3. Zázpis dat

CD včetně zápisu dat	40,-Kč
DVD včetně zápisu dat	60,- Kč

Maximální výše úhrad pro nově zhotovované digitální reprodukce nebo repliky archiválií v digitální podobě jsou stanoveny pro případy, kdy se tyto poskytují v barvě s barevnou hloubkou 24 bitů nebo vyšší, v základním rozlišení 300 dpi, ve formátu JPG, PDF/A, TIFF, PNG nebo RAW, bez grafických úprav.

C. Potvrzování shody

1. kopie archiválie v analogové podobě nebo její digitální repliky s archiválií v analogové podobě uložené v archivu

za zpracování potvrzující doložky	50,- Kč
za vyhledání archiválie a pořízení kopie archiválie v analogové podobě nebo její digitální repliky	100,- Kč/hod.

2. repliky archiválie v digitální podobě s archiválií v digitální podobě nebo s replikou archiválie v digitální podobě uloženou v archivu

za zpracování potvrzující doložky	50,- Kč
za vyhledání archiválie a pořízení repliky archiválie v digitální podobě	100,- Kč/hod.

D. Souhlas s jednorázovým užitím reprodukce archiválie

1. Souhlas s jednorázovým užitím reprodukce archiválie se vydává na žádost badatele, v níž musí být uvedeny citace archiválií (název archivního souboru, inv. č., signatura, č. ukládací jednotky), které mají být užity a název konkrétního projektu, pro nějž jsou určeny.
2. V případě užití reprodukce archiválie je žadatel povinen uvést citace u reprodukce archiválie nebo jejich souhrnný soupis, např. v tiráži, příloze atp., a to včetně místa uložení originálních archiválií, tj. Archiv Mendelovy univerzity.
3. Pokud Archiv Mendelovy univerzity disponuje licenčním ujednáním o užití reprodukce archiválie nebo je mu znám „držitel“ autorských práv, uvede to v uděleném souhlasu. Udělení souhlasu s jednorázovým užitím reprodukce archiválie se **nezpłatňuje**.

E. Úhrady nákladů

Úhrady nákladů se provádí bezhotovostním převodem na účet Mendelovy univerzity (Bankovní spojení KB Brno - Černá Pole, Merhautova 1, 631 32 Brno, ČR č. účtu 72000300237/0100, variabilní symbol 99) nebo poštovní poukázkou typu A, případně v hotovosti přímo v archivu.

Vysvětlivky:

Analogová podoba (papírová podoba) – tisk, xerokopie, rukopis

Digitální replika - scan, digitální fotografie

ŽÁDANKA
Univerzitního archivu Mendelovy univerzity v Brně

Badatel (jméno, příjmení, titul):

Datum:

Žádám o předložení následujícího archivního materiálu:

(název fondu, inventární číslo, signatura, karton)

Závěrečná kvalifikační práce: jméno autora, název práce, rok vydání, signatura (ze souborného katalogu ústřední knihovny)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Datum předložení:

Podpis badatele:

REVERS
Univerzitního archivu Mendelovy univerzity v Brně

Z univerzitního archivu MENDELU se zapůjčují následující archiválie:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Účel výpůjčky:

Datum výpůjčky:

Lhůta vrácení:

Jméno a příjmení vypůjčitele:

Adresa místa pobytu v ČR, bydliště v cizině:

Sídlo vypůjčitele (právnícká osoba):

Jméno a příjmení pověřené osoby:

Adresa místa pobytu v ČR /adresa bydliště v cizině pověřené osoby:

.....

Datum předložené plné moci:

Vlastnoruční podpis vypůjčitele/pověřené osoby